

[Gertie Wandel.]

som muligt at lytte til sådanne krav, så det fortsat vil være muligt for en dansk student at have denne umistelige ret til, når han har passeret studentereksamen — det være sig med stor eller lille karakter — frit at komme ind ved universitetet og vælge det studium, han ved at tage studentereksamen netop har villet have adgang til.

Morten Lange: Det er blevet sagt fra flere sider, at finanslovdebatten afstikker rammerne ikke alene for den økonomiske lovgivningsvirksomhed, men i vid udstrækning også for tingets hele arbejde. Det fremgår også af, at finanslovdebatten er åbnet med en generaldebat om snart sagt alle tænkelige emner i forbindelse med dansk politik. I denne sammenhæng synes jeg det kunne være nødvendigt og rimeligt, at man fra mit partis side lidt nøjere præciserede, skal vi sige indtrædelsesvilkårene. Det er jo ret sjældent, at et nyt parti, dannet for kun to år siden, placerer sig så relativt kraftigt i det danske folketing. Jeg synes, det kunne være rart, hvis vi med det samme kunne gøre folketinget opmærksom på, i hvor vid udstrækning vi vedkender os arv og gæld, og hvad der ellers har været efterlyst fra forskellige ordføreres side.

Vort parti blev anmeldt til det høje folketing den 24. november 1958, altså for godt to år siden, af det ærede medlem hr. Aksel Larsen. Det er meget sjældent — hvis det overhovedet er sket før i dansk politik historie — at ærede medlemmer, der har gjort et sådant eksperiment, har fortsat med at være ærede medlemmer efter valget. Det viser noget om, hvad det var for en bevægelse, det ærede medlem hr. Aksel Larsen allerede på dette tidspunkt mente at kunne se i befolkningen, når han med held har kunnet foretage dette eksperiment; og det giver os anledning til at sige, at selv om vort parti formelt først er stiftet på et noget senere tidspunkt, end det er anmeldt i folketinget — vistnok også i høj grad et særsyn i dansk politisk historie — er vi naturligvis på dette punkt klar til at vedkende os det ærede medlem hr. Aksel Larsens taler og de standpunkter, som det ærede medlem har indtaget i tinget fra den 24. november 1958 og til det valg, vi just har haft, og vi er helt sikre på, at de stand-

punkter, som dér er ført frem, på den bedste måde har repræsenteret vort partis opfattelse. Det er vistnok det, der i juridisk forstand kaldes en kontinuationserklæring. Hvis jeg er for lidt jurist til at udtale mig om det, er jeg helt sikker på, at der i det høje folketing er umådelig mange lærde jurister, som vil kunne korrigere mig.

Men jeg vil gerne med samme præcision sige — bare for god ordens skyld — at mit parti ikke i almindelighed og generelt kan vedkende sig eller umiddelbart acceptere en hvilken som helst udtalelse, som det ærede medlem hr. Aksel Larsen måtte have fremsat inden den 24. november 1958. Jeg er temmelig sikker på, at det ærede medlem selv vil gøre rede for, i hvilken udstrækning han står fast ved tidligere standpunkter. Det sker jo for medlemmer af dette ting — ja, det sker for mennesker i det hele taget — at de ændrer deres standpunkter; men det ærede medlem hr. Aksel Larsen vil sikkert gøre rede for sine standpunkter i hvert enkelt påkommende tilfælde. Jeg vil altså blot slå fast, at vort parti naturligvis ikke i al almindelighed umiddelbart kan acceptere sådanne synspunkter, som det ærede medlem hr. Aksel Larsen tidligere har fremført som ordfører for et andet parti.

Det blev nævnt på et tidspunkt under debatten, at magtkampen i det kommunistiske parti havde været en integrerende faktor i dannelsen af socialistisk folkeparti. Det er så rigtigt, som det er sagt, men ordet „magtkamp“ er jo naturligvis et temmelig omfattende og upræcist udtryk. Magtkamp plejer man vistnok normalt at opfatte som kamp mellem nogle personer om, hvem der skal have den organisatoriske eller fysiske magt over en bevægelse, og om noget sådant har jeg ikke som tilskuer eller deltager noget at referere i forbindelse med det kommunistiske parti. Men det er rigtigt, at der har været en magtkamp i det kommunistiske parti, som gik forud for vort partis dannelse. Det drejede sig om principper, nemlig om spørgsmålet om, hvorvidt der skulle føres en uafhængig dansk socialistisk politik eller der skulle føres en socialistisk — eller hvad man nu kalder det — politik, som var afhængig af afgørelser uden for Danmark.

Det synspunkt, mit parti repræsenterer,